

Prøvetaking i CORTAD studien: Blodprøver, døgnurin og spyttprøve

Dette skrevet inneholder:

- Oversikt over hvilke blodprøver som skal analyseres i vanlig rutine ved lokalsykehus.
- Instruksjon for innsending av prøver til Haukeland universitetssykehus: Prøvetaking, håndtering og transport av blod, døgnurin og spyttprøve.

Blodprøver

1. Blodprøver som skal analyseres i vanlig rutine ved lokalsykehus.

Prøver tas ved visitt 2, 5 og 6 (ved baseline, 6 mnd. og 12 mnd. etter inklusjon).

Prøveresultater printes ut og legges i pasientens studieperm.

Analyse	Materiale
Hemoglobin	EDTA-blod
EVF	EDTA-blod
Leukocytter	EDTA-blod
Trombocytter	EDTA-blod
HbA1c	EDTA-blod
TSH	Serum
FT4	Serum
Kobalamin	Serum
Ferritin	Serum
Kreatinin	Serum
Natrium	Serum
Kalium	Serum
Magnesium	Serum
Fritt kalsium	Serum
ALAT	Serum
Alkalisk fosfatase (ALP)	Serum
Glukose	Serum
Total kolesterol	Serum
HDL-kolesterol	Serum
LDL-kolesterol	Serum
Triglyserid	Serum
Kortisol	Serum
ACTH	EDTA-plasma
Renin-konsentrasjon	Frosset EDTA-plasma
Aldosteron	Serum / frosset EDTA-plasma
Insulin	Serum (prøven avpipetteres så raskt som mulig etter sentrifugering og settes i kjøleskap til den analyseres lokalt)
25-OH D vitamin	Serum

2. Prøver som sendes til Haukeland

1. **CORTAD-biobank blodprøver.** ROAS prøver er inkludert. Se egen CORTAD biobank-rekvisisjon; studiedokument nr 9. Prøver tas ved følgende tre visitter:
 - **Visitt 2 (baseline):** 10 ml avpipettert serum og 6 ml EDTA blod. HUSK å sende med signert ROAS samtykke.
 - **Visitt 5 (6 mnd. etter inklusjon):** 5 ml avpipettert serum og 6 ml EDTA blod.
 - **Visitt 6 (12 mnd. etter inklusjon):** 5 ml avpipettert serum og 6 ml EDTA blod.
- Nødvendig utstyr:
 - **5 ml prøveglass med gel, BD Vacutainer (gul kork): 4 stk på visitt 2, 2 stk på visitt 5 og 6**

- **2x Sarstedt-forsendingsrør for avpipettert serum***
*Disse rørene kan leveres ut ved behov
- **1x lekkasjesikker transporthylse for smale prøver**

EDTA fullblod skal ikke sentrifugeres.

Merking av prøver

- CORTAD prøver: Kryss av på rekvisisjon om det gjelder visitt nr. 2, 5 eller 6
- Husk å registrere henvisende lege, sykehus, prøvetakings dato og tidspunkt

Etikettene må tåle nedfrysning -80°C.

Døgnurin til kortisol

- Pasientinformasjon: Prøvetaking døgnurin til kortisol (studiedokument nr. 09). Lenke: [Pasientinformasjon: Prøvetaking døgnurin til kortisol \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no/pasientinformasjon/prøvetaking-døgnurin-til-kortisol)
- Informasjon om analysen, lenke: [Analyseoversikten - Kortisol](#)
- Bruk samledunk uten tilsatt syre
- Prøverør uten tilsetning til innsending av prøve
- Prøvesamling av døgnurin
 - Første dags morgenurin kastes. Deretter samles all urin i dunken, til og med morgenurin dagen etter. For å unngå søl kan en tisse i en mindre beholder og helle innholdet over i samledunken.
 - Dunken med urin må stå kjølig under samlingen.
 - Noter dato og klokkeslett for oppstart og slutt på rekvisisjon.
- Døgnurinen blandes godt og volumet måles. **5 mL** sendes til laboratoriet, med oppgitt samle volum (diurese) og prøvetakingsperiode (fra/til) på rekvisisjonsskjema. Sendes til:
ROAS / Endokrin forskningslab.
v/ Eystein Husebye
Haukeland universitetssykehus
5021 Bergen

Spyttprøve til kortisol

- Pasientinformasjon: Prøvetaking kortisol i spytt (studiedokument nr. 10). Lenke: [DOK42610.pdf \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no/dok42610.pdf)
- Informasjon om analysen, lenke: [Analyseoversikten - Kortisol](#)
- Pasient forberedelse:
 - Bløding fra tannkjøtt er en vanlig feilkilde. Det må derfor ha gått minst en time fra måltid eller tannpuss til prøvetaking. Unngå sterkt fysisk/psykisk stress før prøvetaking.
 - Unngå bruk av snus 1 time før og under prøvetaking.
 - Opplysning om tidspunkt for prøvetaking skal påføres rekvisisjonen.
- Spyttprøven sendes til:
ROAS / Endokrin forskningslab.
v/ Eystein Husebye
Haukeland universitetssykehus
5021 Bergen